

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Clericis Sancti Grisogoni tam praesentibus quàm futuris canonicè
substituendis in perpetuum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20006

sententiam pro Bracarenſi Eccleſia promulgavit, ſcribens Epifcopo, Clero, & populo Zamorenſi ut ei & Eccleſiæ Bracarenſi tanquam ſuæ metropoli humiliter obedirent, ac poſtmodum poſſeſſionem ipſius Bracarenſis Archiepiſcopus, ſicut nobis ex parte ſua fuit propoſitum, eſt adeptus. Poſtmodum verò idem Compoſtellanus Archiepiſcopus primò à bonæ memoriæ Alexandro Papa ac demum à Lucio prædeceſſoribus noſtris ad delegatos judices contra Zamorenſem Epifcopum, qui tunc ſe juxta ejuſdem Archiepiſcopi aſſertionem habebat pro libito, litteras impetravit: qui pro eo diffinitivam ſententiam protulerunt: cujus inquiſitionem felicitis recordationis Vrbanus Papa prædeceſſor noſter commiſit ad petitionem venerabilis fratris noſtri Bracarenſis Archiepiſcopi faciendam. Nuper autem cùm idem Compoſtellanus & idem Bracarenſis Archiepiſcopi propter hanc & alias cauſas, quas habebant ad invicem, ad noſtram præſentiam acceſſiſſent, & ſuper his fuiſſet ab eis aliquandiu diſceptatum, de conſilio fratrum noſtrorum ſententiam decrevimus ut illa ſententia in nullo prorsùs obſiſteret Archiepiſcopo vel Eccleſiæ Bracarenſi. Ideòque fraternitati veſtræ per apoſtolica ſcripta præcipiendo mandamus quatenus ſive adverſus eundem Compoſtellanum, ſive adverſus venerabilem fratrem noſtrum Zamorenſem Epifcopum, vel etiam adverſus utrumque ſuper hoc agere voluerit Archiepiſcopus Bracarenſis, denuntiatione tamen facta priùs à vobis Compoſtello, ut, ſi voluerit, Zamorenſem Epifcopum tueatur, ſi Bracarenſis Zamorenſem maluerit convenire, vos ad locum congruum accedentes, ad quem partes ſuos poſſint teſtes inducere, & de fama diligentius inquirentes, partibus convocatis, & ipſius cauſæ meritis per earum aſſertionem plenius intellectis, ad ſententiam appellatione poſtpoſita procedatis, facientes &c. Teſtes cogantur. Quòd ſi omnes &c. tu frater Oxomen. &c. ita quòd ſi alterum veſtrum, fratres Portugallen. & Placentin. decedere fortè contigerit, liceat Metropolitanò ſuo in locum decedentis quem voluerit ex ſuis ſuffraganeis ſubrogare. Datum ut ſuprà.

CLERICIS SANCTI GRISOGONI
tam præſentibus quàm futuris canonicè
ſubſtituendis in perpetuum.

EA quæ à prædeceſſoribus noſtris Romanis Pontificibus ratione prævia ſtatuuntur, tantò volumus firmiùs obſervari, quantò de maturiori videntur conſilio proceſſiſſe, & ne impoſterum alicujus valeant temeritate turbari, apoſtolico ſunt munimine fulcienda. Sanè cùm bonæ memoriæ Iohannes Crema Eccleſiæ veſtræ Preſbyter Cardinalis in præſentia felicitis recordationis Calixti Papæ prædeceſſoris noſtri adverſus Clericos ſancti Salvatoris de Curte ſuam depoſuiſſet querelam, pro eo videlicet quòd tam ei quàm Eccleſiæ veſtræ debitam obedientiam ſubtraxiſſent, & jura parochialia denegarent, idem prædeceſſor noſter utraque parte ad ſuam præſentiam evocata, & rationibus utriuſque diligenter auditis & cognitis, inſpectis etiam privilegiis bonæ memoriæ tam Iohannis XV. Papæ, quod ſupradictam Eccleſiam ſancti Salvatoris de Curte in fundo Eccleſiæ veſtræ ſub cenſu annuo conſtitutam monſtrabat, quàm Urbani II. in quo evidenter diffinitum agnovit ut Clerici prædictæ Eccleſiæ ſancti Salvatoris eſſent in canonica ſubjectione, & facerent vobis & Eccleſiæ veſtræ obedientiam, & deberent ſcrutinium, baptiſma, capitulum, proceſſiones, & Clericorum ordinationes vobis & Eccleſiæ veſtræ ſicut proprio titulo exhibere, quæ idem Cardinalis ad tuitionem ſuæ cauſæ in medium producebat, fratrum ſuorum habito conſilio per ſententiam diffinitam præfatam Eccleſiam ſancti Salvatoris debere in prædictis omnibus veſtræ Eccleſiæ reſpondere. quam videlicet ſententiam bonæ memoriæ Innocentius & Lucius Papa ſecundus poſtmodum confirmarunt, ſicut in eorum vidimus privilegiis contineri. Cùmque poſtmodum prædicti Clerici eandem nolent ſententiam obſervare, bonæ memoriæ Guido Eccleſiæ veſtræ ſancti Griſogoni Preſbyter Cardinalis in præſentia felicitis memoriæ Adriani Papæ, anno ejus primo, ſuam depoſuit quaſtionem. Qui auditis & cognitis quæ proponebantur hinc inde, & inſpectis privilegiis bonæ recordationis tam Urbani quàm Calixti Romanorum Pontificum, & qualiter hanc eandem controverſiam, cùm in ſuis tem-

Epif. 173.
De conſumatione privilegiorum.

poribus inter ipsas Ecclesias emerisset, diffinierit, controversiæ ipsi debitum finem imposuit, & eorum sententias privilegij pagina confirmavit & Clericos illius Ecclesiæ vobis vestrisque successoribus & Ecclesiæ vestræ beati Grisogoni parochialia jura sicut proprio titulo exhibere decrevit. Postmodum autem quinto anno pontificatus ejusdem Bonadies Presbyter Cardinalis Ecclesiæ vestræ, cui prædicti Clerici sancti Salvatoris, tanquam contumaces & rebelles, subjectionem & obedientiam facere noluerunt, accessit ad eundem Pontificem prædecessorem nostrum Adrianum, & coram eo de illis suam deposuit quæstionem. Qui cum eandem causam cognoscendam bonæ memoriæ Bernardo Portuensi Episcopo commississet, idem Episcopus prædecessoris nostri Calixti sententia diligenter inspecta, de mandato ejusdem pronuntiavit eandem sententiam à dictis Clericis sancti Salvatoris debere inviolabiliter observari, sententiam ipsam proferens sicut in authentico scripto per manum Scriniarij exinde facto continetur expressè, qua ad exhibitionem juris parochialis Iohannem Oeconomum prædictæ Ecclesiæ & omnes ejusdem Ecclesiæ Clericos condemnavit, videlicet in scrutinio, baptisinate, capitulo, processione, & Clericorum ordinatione, & præfatum titulum Ecclesiæ vestræ sancti Grisogoni ad omne jus parochiale restituit, sicut in privilegijs vestræ Ecclesiæ continetur. Ceterum cum tempore felicis recordationis Alexandri Papæ III. sæpèdicti Clerici contumaces existerent & rebelles, nec lata sententiæ vellent aliqua ratione parere, ad instantiam Clericorum tunc Ecclesiæ vestræ eos ad suam præsentiam evocavit: qui coram eo proponere curaverunt quòd sententia illa non deberet aliqua ratione tenere, pro eo quòd interposita fuerat appellatione suspensa, & etiam lata contra libertatem Ecclesiæ suæ per privilegium apostolicæ sedis indultam: in quo videlicet privilegio continebatur expressum, quòd Ecclesia sancti Salvatoris de Curte nulli alij nisi Romanæ Ecclesiæ subjaceret. Quod quidem privilegium, sicut in publico instrumento per manum Scriniarij exinde facto habetur, ab Oeconomo Ecclesiæ vestræ in controversia illa quæ actitata est coram prædicto Bernardo Episcopo Por-

tuensi, & alia similiter privilegia quæ pro libertate suæ Ecclesiæ prætendebant, sunt falsitate penitus confutata; tum quia recens junctura & incollatura evidentiùs apparebat, & multa in se mendacia continebant; tum quia nullis alijs temporibus visa sunt vel exhibita. Auditis itaque & cognitis utriusque partis rationibus, & privilegijs prædecessorum nostrorum Romanorum Pontificum diligenter inspectis, habito fratrum suorum consilio, prædicti Episcopi sententiam confirmavit, & perpetuis temporibus firmam manere sancivit: quam etiam felicis recordationis Lucius Papa III. prædecessor noster raram habuit cum duo ex Clericis sancti Salvatoris, quos ad suam propter hoc præsentiam evocarat, coram eo confessi fuissent sententiam fuisse prolatam, eandem se servasse ac servare firmiter velle asserentes. Nos igitur eorundem prædecessorum nostrorum Iohannis, Urbani, Calixti, Honorij, Innocentij, Lucij, Adriani, & Alexandri vestigijs inhærentes, eandem sententiam auctoritate apostolica confirmamus, & præsentis scripti pagina communimus. Vobis etiam vestrisque successoribus & per vos eidem Ecclesiæ vestræ S. Grisogoni in perpetuù confirmamus Ecclesias & capellas quæ infra ejusdem beati Grisogoni parochiam continentur, videlicet sæpèdictam Ecclesiam S. Salvatoris de Curte, quæ etiam Felix Aquila nuncupatur, Ecclesiam sanctæ Bonosæ, Ecclesiam sanctæ Agathæ, cum pertinentijs earum, Ecclesiam sancti Stephani, quæ utroque jure, parochiali videlicet & proprietatis, ad vestram dignoscitur Ecclesiam pertinere: ut quicquid dignitatis, quicquid reverentiæ, quicquid parochialis juris matrix Ecclesia in suis habet Ecclesijs & Capellis, hoc vos in istis per Dei gratiam habeatis, tam in ordinationibus Clericorum per easdem Ecclesias collocandorum, sive ad ecclesiasticos ordines promovendorum, quàm in scrutinijs, baptisimatibus, processionibus, capitulis, & in criminalium quæ publica sunt judicijs. Nullus ergo Episcopus, nullus Cardinalis, nullus Abbas, nullus Archipresbyter in prædicto beati Grisogoni titulo, in Capellis & territoriis earum, parochialia sibi jura audeat vindicare, nec Abbatum alicui facultas sit parochianos vestros, nisi fortè ab eis deliberatum sit, in suis Ecclesijs sepelire.

Quòd

Quod si viventes adhuc religionis intuitu apud eos sepeliri deliberaverint; cum vestra quoque presentia, salva matricis Ecclesie iustitia, tumulentur. Ad hæc adiicientes, vobis vestrisque successoribus & per vos Ecclesie vestre perpetuo confirmamus Ecclesiam sancti Iuliani, cum domibus, cellis, cryptis, hortis, vineis, & arenariis suis, cum terris cultis vel incultis, sylvis, pantanis, & pratis suis, cum suis aquinolis in rivo qui vocatur Arton: quæ quidem Ecclesia sita est juxta castrum quod vocatur de Guid. Casale de Maliana, cum turri, vineis, agris cultis & incultis, pratis, sylvis, aquis, & aquarum decursibus. Vineas quas in Marcello, in Rosario, & in pratis Papæ possidetis, cum pratis & aliis pertinentiis suis. Vineas etiam & terras in Virgine, Molam quam in flumine Tyberis habetis, & quartam partem alterius molæ. Casale in campo de Merulis, terras in Marcello, terras in Ventrebublo, cum aliis omnibus quæ impræsentarium iustè & canonicè possidetis, vel in futurum largiente Domino poteritis adipisci. Decernimus ergo ut nulli omnino hominum liceat honores & bona sepefactæ Ecclesie vendere, in feudum dare, aut ab eadem Ecclesia modis quibuslibet alienare, ipsam Ecclesiam temerè perturbare &c. Salva sedis apostolicæ auctoritate. Siqua igitur &c. Datum Laterani per manum Rainaldi Acheruntini Archiepiscopi, Cancellarij vicem agentis, X. Kal. Augusti, Indictione secunda, incarnationis dominicæ anno MCXCIX. pontificatus verò Domini Innocentij Papæ III. anno secundo.

*A I M E R I C O A B B A T I
Caduniensi.*

INter ceteras sollicitudines quæ nobis ex officio creditæ servitutis incumbunt, animum nostrum sollicitior cura perurget, cum eos qui terrenas illecebras sumendo habitum regularem deberent penitus abdicasse, & obsequiis efficacius divinis insistere, audimus esse inquinamentis malitiæ ac dissolutionis vitis irretitos, & ad eorum correctionem studium efficacæ & promptæ voluntatem nos convenit adhibere. Nimirum cum per insinuationem tuam ad apostolatus nostri audientiam pervenisset, zelo Dei conscientiam tuam, sicut credimus, excitante, quod ab antiquo abbate Ca-

duniensis non solum pastorem de ordine Cisterciensi suscepit, sed etiam habitum & observantiam regularem, per quam tam in temporalibus quam spiritualibus olim cœlestium donorum profecerat incrementis, & tandem per quosdam indisciplinatos filios voluntatis propriæ sectatores, qui cervices suas indomitas ab illo iugo suavi & salutari minus licenter excutere præsumperunt, ad tantæ dissolutionis miseriam peccatis exigentibus jam devenit, ut à malitia inhabitantium in ea, sicut etiam ex testimonio plurimorum didicimus, defectum minaretur pariter & ruinam; propter hoc bonæ memoriæ A Pictaven. & venerabili fratri nostro R. Petragoricensi Episcopi & dilecto filio Arnaldo Archidiacono Petragoricensi præcipiendo mandavimus ut ad locum pariter accedentes, quicquid corrigendum invenirent tam in capite quam in membris, auctoritate freti apostolica, solum Deum habentes præ oculis, prævia ratione corrigerent, & fratres ipsos diligentius commonentes ut redirent ad ordinem Cisterciensem, à quo formam religionis sumpserunt, procederent ad emendationem ipsius loci tam in capite quam in membris, prout expedire viderent, & quod statuerent, per censuram ecclesiasticam facerent firmiter observari, conspirationes etiam & virium proprietatis penitus extirpari, & fratres quos morientes in eo contingeret vitio deprehendi, Christiana sepultura carere. Adjectum fuit etiam quod si prædicti tres iudices interesse non possent, reliqui duo præmissa exequi non differrent. Vnde prædicti Episcopus & Archidiaconus Petragoricenses, sicut tenor litterarum suarum nobis plenius intimavit, cum dictus Episcopus Pictavenensis jam esset morte præventus, ad tuum monasterium accedentes, & intelligentes per famam publicam fratres ejusdem monasterij tam in propriis habendis quam in dissolutione vitæ suæ graviter diffamatos, & eosdem propter nimiam dissolutionem, in qua erant nimium obstinati, & admonitionem penitus contemnebant, ad debitum religionis statum nullatenus aliter nisi per ordinem Cisterciensem posse reduci, astantibus plurimis discretis viris tam Clericis quam Baronibus, ad quos locus ille ratione foundationis dignoscitur pertinere, ipsum monasterium Caduniense decre-

Vide lib. 1.
epist. 146.

Vide Notam
nostram ad Con-
cilium Monspeliense habitum
an. 1214. cap.
16.

Epist. 154.
Vt reformatio
hinc edita, & à
Legato apostolico
probata,
fecerit.